

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura slovacă maternă

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele:.....

Școala de proveniență: .....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

30 de puncte

Je daný nasledovný text:

Pet'ko – Rudo Moric

Nedal som ujovi Bohdanovi pokoj, kým mi ešte toho samého večera nevyrozprával druhú príhodu s jelenčatom. Od hory vial čerstvý vetrík. Dobre bolo sedieť pri potoku pod vrbou a počúvať. Na hati poniže padala a šumela voda. A ujo Bohdan začal najprv o potoku. Keď sem pred rokmi prišiel, Bystrica bola skoro bez rýb. Nemali sa kde držať. Ale odkedy porobili hate, potok sa hmýri pstruhmi. Cítil som v jeho hlase, že je hrdý na svoju robotu.

– No a teraz vám už poviem o tom Pet'kovi, – rozvravel sa po chvíli ticha.

– Máj sa už míňal, keď sme končili jarne zalesňovacie práce. Istého dňa som vyšiel poobzerať novovysadené miesta. Po obchôdzke som odbočil do jedľovej mladiny, že si v nej trochu oddýchnem. Ale neodýchol som si.

Vkročím do jedliny, a čo vidím: zabitá jelenica a vedľa nej leží mláďa. Ešte je pekne bodkované a žalostne piští. Až mi srdce stislo. Prezerám laň; bola strelená do brucha. Zhasnúť mohla tak okolo polnoci. Nebolo pochýb: je to dielo pytlakov! Verte, nezdržal som sa, aby som nezahrešil. Jelenča sa nehýbalo, len pískaľo ďalej.

„Iste si už poriadne hladné, nebožiatko,“ prihováram sa mu. A ono ešte smutnejšie piští, akoby mi prisviedčalo. Schytím ho do náručia a pod' s ním nadol. Cesta viedla popri škôlke, kde som sa mienil zastaviť, lebo ženy hotovili priesadu na druhý deň. Mláďa som položil na záhon trojročných smriečkov, no keď som sa chcel vzdialiť, skočilo na tenké nôžky, potočilo sa od slabosti a motkalo sa za mnou.

V škôlke som sa nezdržal dlho. A doma, v horárni, deti privítali jelenča s veľkou radosťou. Kriku bol plný dom a neboli by dbali hneď sa pustiť s ním do hory.

„Počkajte, deti,“ vravím. „Hladné je! Najprv ho musíme nachovať.“

Nalial som do fľaše rozriedeného mlieka, nastokol cumlík – jelenča pilo, pilo, kým bolo dačo na dne.

„Otecko,“ pribehol Karolko, to ako môj najstarší, keď som bol už sýte jelenie mláďa vyniesol do záhrady na slnko. „Otecko, volajme ho Pet'kom!“ Nepýtal som sa, prečo práve Pet'kom, len som prikývol. A tak mu toto meno prischlo.

Pet'ko navidomoči mocnel. Nebál sa nás, nechal sa aj pohladkať a behal za nami. Zvykol si chodiť do kuchyne, a keď zbadal fľašu s mliekom, zďaleka k nej bežal. Aj na svoje meno dobre počúval.

Po čase sa Pet'ko spriatelil s mojím poľovným psom Jeríkom. Spolu žrávali. Pet'ko ovos a pes zase svoje. Stávalo sa, že si jelenča zmyslelo ochutnať najprv z Jeríkovho. Vtedy pes múdro odstúpil a pustil Pet'ka k miske. Jelenča raz, dva razy oblizlo a vrátilo sa k svojmu.

Čas letel a Pet'kovi sa začali tratiť biele škvrny z kožucha. Dostával peknú červenobarnavú farbu.

1. Napište čo sa dialo v prírode, v ten večer, keď ujo Bohdan rozprával príhodu s jelenčat'om.

3 body

2. Vyberte jednu z uvedených možností.

Čo bolo cítiť v hlase uja Bohdana, keď rozprával o potoku?

- a) V jeho hlase bolo cítiť, že je hrdý na svoju robotu.
- b) V jeho hlase bolo cítiť, že robotu ešte nedokončil.
- c) V jeho hlase bolo cítiť, že nie je hrdý na svoju robotu.
- d) V jeho hlase bolo cítiť, že robotu mohol vykonať lepšie.

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Vyberte jednu z uvedených možností.

Ujo Bohdan našiel malé jelenča:

- a) koncom júna
- b) začiatkom júna
- c) koncom mája
- d) začiatkom apríla

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Napište, formou poznámky, päť informácií o tom, čo urobil ujo Bohdan po nájdení mŕtvej jelenice.

7 bodov

---

5. Vysvetlite slovné spojenia: „je to dielo pytliakov“, „kriku bol plný dom“.

6 bodov

•

•

6. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku, vychádzajúc z informácií uvedených v danom literárnom texte.

4 body

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a. Ujo Bohdan zabočil do smrečiny, aby si v nej trochu oddýchol.		
b. Keď videl zabitú jelenicu ujo Bohdan sa potešil.		
c. Malému jelenčatú dali meno Peťko.		
d. Peťko sa nikdy nespriatelil s poľovníckym psom Jeríkom.		

7. V rozsahu desiatich riadkov napíšte obsah citovanej ukážky.

6 bodov

Je daný nasledovný text:

Jeleň európsky

Pôvodne bol rozšírený v Európe, Ázii, severnej Afrike a v Severnej Amerike, chýbal iba v Južnej Amerike a v Austrálii. Jeleň lesný vytvára len v palearktiskej oblasti 20 geografických rás.

U nás sa vyskytujú dva poddruhy, a to jeleň lesný stredoeurópsky a jeleň lesný karpatský. Dospelé jedince sa zreteľne odlišujú veľkosťou, farbou srsti, tvarom i hmotnosťou parožia, no väčšina miestnych populácií je natoľko skrížená, že zaradenie do niektorého poddruhu je často zložité. V údolí Dunaja, Váhu a Kysuce vedie hranica prirodzeného rozšírenia obidvoch našich poddruhov, pričom stredné Slovensko je domovom ich krížencom. Čistá forma jeleňa lesného karpatského sa vyskytuje na východnom Slovensku a patrí k najväčším a trofejne najhodnotnejším. Areál jeleňa lesného stredoeurópskeho smeruje do západnej Európy. Jeleň obýva rozsiahle lesné oblasti od lužných po horské lesy.

Jelenia ruja prebieha od konca augusta do októbra, u nás spravidla od 5. septembra do 10. októbra. Vtedy vytvárajú lane skupiny, ku ktorým sa pridávajú rujné jelene. Počas ruje sa jelene takmer vôbec nepasú, takže za necelý mesiac stratia až tretinu hmotnosti. Po ruji jeleň čriedu opúšťa a združuje sa do skupín s inými jeleňmi, ktoré vodí mladší jeleň. Čriedy jelenie sa rozpadávajú až pred liahnutím mláďat, ktoré prebieha v máji až júni, po 240 dňoch vývoja zárodka. U laní je vyvinutá latentná gravidita, má jedno, výnimočne dve mladé, ktoré cicajú asi 120 dní, ale aj naďalej ostávajú pri matke. [...]

Zdroj: <https://pzjalicnak.webnode.sk/zver-v-nasom-reviri/jelen-karpatsky/>
Z didaktických dôvodov bol text upravený

1. Vyberte jednu z možností, v ktorej sa nachádzajú len ohybné slovné druhy.

- a) jedným, dlhú, má, Severnej Amerike, alebo
- b) lesy, vytvárajú, dva, našich, najväčším
- c) Južnej Amerike, jeseň, konajú, na
- d) Austrálii, naprieč, do, najhodnotnejším

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Určte, v ktorom riadku sú iba slovesá v prítomnom čase.

- a) chýbal, vodí, smeruje, konal sa
- b) konajú, patria, konal sa, vyskytuje sa
- c) vytvára, vyskytuje sa, vedie, robia
- d) organizujú, prebieha, boli, chýbal

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Označte rad, v ktorom sú správne napísané vybrané slová.

- a) jazyk, urívk, zmisel, myslieť
- b) osýpky, kopito, priesmik, pitliak
- c) myslieť, úryvok, pozívať, Bystrica
- d) bydlisko, pozývať, jazyk, kopyto

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Napíšte v správnom tvare slová nachádzajúce sa v zátvorkách.

7 bodov

Potravu jelenej (zver)_____ tvoria byliny, dreviny, divo rastúce plody, ale aj kultúrne (rastlina)_____. Zimné prikrmovanie (jelene)_____ je spravidla nevyhnutné. V dôsledku dopravných (cesty)_____ si črieda nemôže tak ako predtým vyhľadať v (zima)_____ miesta bohaté na (potrava)_____. Udržanie určitého početného stavu jeleňov je jednou z najdôležitejších (úlohy)_____ poľovníkov, bez ktorej by sa tento „kráľ lesov“ už v strednej Európe nevyskytoval.

5. Utvorte prídavné mená od vlastných podstatných mien.

4 body

- Európa – _____
- Slovensko – _____
- Zvolen – _____
- Afrika – _____

6. Utvorte z podstatných mien mužského rodu podstatné mená ženského rodu.

4 body

- poľovník – _____
- chirurg – _____
- kolega – _____
- kuchár – _____

7. Doplňte správny tvar prídavného mena podľa informácií v zátvorke:

4 body

- **vyvinutá** (2. stupeň, ženský rod) – _____
- **zložitý** (3. stupeň, stredný rod) – _____
- **rozšírenejší** (1. stupeň, mužský rod) – _____
- **čistá** (3. stupeň, ženský rod) – _____

8. Vyhľadajte a vypíšte z nasledujúcich viet prídavné mená a určte ich rod.

8 bodov

Čistá forma jeleňa lesného karpatského sa vyskytuje na východnom Slovensku.

---

9. Ku každému druhu vety a) – d) priradte vetu 1) – 5), ktorú predstavuje.

4 body

a rozkazovacia veta

b oznamovacia veta

c želacia veta

d opytovacia veta

1 Veľa zdravia!

2 Môžem sa stať ochancom jeleňov?

3 Vráť sa o dve hodiny!

4 Dnes je ale krásny deň!

5 Dnes nejdeme do školy.

a	b	c	d

Písmená zodpovedajúce správnym odpovediam sú:

Subiectul al III-lea

20 de puncte

V rozsahu 1 strany napíšte rozprávanie na tému Veselý zážitok zo zimných prázdnin.

Bodovanie sa udeľuje nasledovne:

1. Vonkajšia forma slohovej práce – **4 body** (po 1 bode za čitateľnosť, zreteľné grafické členenie odsekov, čistotu textu, dodržiavanie okrajov / rozsahu).
2. Vnútna forma slohovej práce – **14 bodov** (a) obsah – 3 body, b) kompozícia – 3 body, c) jazyk – 5 bodov, d) štýl – 3 body).
3. Celkový dojem/celkové vyznenie práce – **2 body**

Poznámka č. 1

Práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské postoje a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Poznámka č. 2

Žiak získa body za vonkajšiu formu slohovej práce len v prípade dodržania požadovaného rozsahu.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly down the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly down the page.